

Για την κληρονομιά του Γιώργου Ζάγκαλη

Ο Γιώργος Ζάγκαλης

Γράφει ο Κώστας Καραμάρκος

Την περασμένη εβδομάδα, ανήμερα των εορτασμών για την επέτειο των 200 χρόνων από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης του 1821, πέθανε στη Μελβούρνη ο 90χρονος Γιώργος Ζάγκαλης, μία από τις σημαντικότερες προσωπικότητες του Ελληνισμού στην Αυστραλία.

Μετανάστης στα 19 του χρόνια στη Μελβούρνη του 1950 και μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος Αυστραλίας ο Γιώργος Ζάγκαλης, πέρα από συνδικαλιστής υπήρξε και πρωταγωνιστική μορφή του μεταναστευτικού κινήματος της χώρας, κίνημα που οδήγησε στην υιοθέτηση του πολυπολιτισμού ως επίσημη πολιτική από τη μεταρρυθμιστική εργατική κυβέρνηση του Gough Whitlam (1972-1975). Μπροστάρης στον αγώνα για την ίδρυση πολυγλωσσικής κρατικής και κοινοτικής ραδιοτηλεόρασης, υπέρμαχος της διδασχίας των μεταναστευτικών γλωσσών στο κρατικό σύστημα εκπαίδευσης, ακτιβιστής για τα δικαιώματα των συνταξιούχων, συγγραφέας βιβλίων έτσι ώστε να μην ξεχαστεί ο αγώνας των μεταπολεμικών μεταναστών για απόκτηση κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων στην Αυστραλία, πολιτικά ενεργός με διαύγεια πνεύματος μέχρι το τέλος της ζωής του ο Γιώργος Ζάγκαλης.

Στη θεώρηση και στην ανάλυση κάθε πτυχής της πολιτικής, της οικονομικής, της κοινωνικής, της εκπαιδευτικής, της πολιτισμικής επικαιρότητας της Αυστραλίας, ο Ζάγκαλης συμπεριλάμβανε και αναδείκνυε πάντα την αιρετική και πρωτίστως τη μεταναστευτική διάσταση των πραγμάτων. Υπήρξε δραστήριο μέλος της ελληνικής ομογένειας της Μελβούρ-

Πάλευε για το γενικότερο συλλογικό καλό μέσα στο πολιτισμικό mainstream και ενσωμάτωσε στην πάλη του πολιτισμικά κυρίαρχου mainstream και τη μεταναστευτική διάσταση, φέρνοντας ως υποστηρικτές στα δίκαια αιτήματα των εθνικών μειονοτήτων την ευρύτερη προοδευτική, ριζοσπαστική και διεκδικητική Αυστραλία.

νης και της ευρύτερης Αυστραλίας, αλλά η πολιτική, η συνδικαλιστική, η κοινωνική του δράση αναπτύσσονταν πάνω από όλα στο μεγάλο «γήπεδο» και στους θεσμούς της κυρίαρχης Αγγλοκελτοαυστραλίας. Πάλευε για το γενικότερο συλλογικό καλό μέσα στο πολιτισμικό mainstream και ενσωμάτωνε στην πάλη του πολιτισμικά κυρίαρχου mainstream και τη μεταναστευτική διάσταση, φέρνοντας ως υποστηρικτές στα δίκαια αιτήματα των εθνικών μειονοτήτων την ευρύτερη προοδευτική, ριζοσπαστική και διεκδικητική Αυστραλία. Για αυτό κυμάτιζαν μεσίστιες την επομένη του θανάτου του, οι σημαίες του Εργατικού Κέντρου της Βικτώριας στη Μελβούρνη, για αυτό μόλις γνωστοποιήθηκε ο θάνατός του την περασμένη εβδομάδα, όλες οι συλλογικότητες στις οποίες συμμετείχε αυτά τα 71 χρόνια της ζωής στη μεγάλη χώρα του νότου, κοινοποίησαν ανακοινώσεις αναγνώρισης της ζωής και της συνεισφοράς του. Και οι αρχές του ήταν καθολικές. Προσπαζόνταν όχι μόνο τα δικαιώματα των εργατών και των μεταναστών, αλλά και των κάθε αδικημένων, εντός ή εκτός Αυστραλίας και Ελλάδας.

Ο Γιώργος Ζάγκαλης, δημιουργήμα της εποχής του, των εμπειριών του και της ιδεολογίας του, υπήρξε ενδεικτικό ηγετικό παράδειγμα μιας πρώτης γενιάς αριστερών μεταναστών και μεταναστριών από την Ευρώπη, Ελλάδα, Ιταλία, Γερμανία, κ.λ.π., κομμουνιστών και σοσιαλιστών, που οργανώθηκαν πολιτικά και ανέπτυξαν δράση όχι μόνο μέσα στις κοινότητές τους, αλλά ταυτόχρονα και μέσα από τα κόμματα (Κομμουνιστικό Κόμμα και Εργατικό Κόμμα πρωτίστως), τα συνδικάτα και τις οργανώσεις της ευρύτερης κοινωνίας της Αυστραλίας. Ήταν αυτή η μάχιμη συλλογική μειοψηφία που δημι-

ούργησε τις προϋποθέσεις της πολιτικής, κοινωνικής και θεσμικής αναγνώρισης της πολιτισμικής ετερότητας από την επίσημη Αυστραλία, από το κράτος και τους θεσμούς του.

Αυτή η κληρονομιά, τις τελευταίες δεκαετίες εξανεμίζεται, ή έχει γίνει «καρικατούρα». Τα προγράμματα εκμάθησης μεταναστευτικών γλωσσών στο κρατικό σύστημα εκπαίδευσης κινδυνεύουν με εξαφάνιση. Η τηλεοπτική διάσταση της πολυγλωσσικής κρατικής ραδιοτηλεόρασης SBS περιορίζεται πλέον στην αναμετάδοση ενός δελτίου ειδήσεων σε άλλες γλώσσες. Τα πολυγλωσσικά ραδιοφωνικά προγράμματα είναι παραγωγές απλής διεκπεραιωτικής πληροφόρησης και ψυχαγωγικής και όχι κριτικής σκέψης και επικοινωνίας. Η πολυπολιτισμικότητα περιορίζεται ή γίνεται κυρίως ανώδυνο φολκλόρ εθνικών φεστιβάλ, με εθνικές ενδυμασίες και χορούς, με ανάδειξη εξωτικών γεύσεων και συνταγών... Τα κορυφαία όργανα εκπροσώπησης των εθνικών μειονοτήτων στην Αυστραλία, οι κορυφαίες μεταναστευτικές οργανώσεις και κοινότητες, αντί για παραγωγή πολιτικής, αντί για άρθρωση διεκδικητικού λόγου, είναι ή γίνονται πλέον κρατικοδίαιτες γραφειοκρατίες υλοποίησης πολιτικών στην παραγωγή των οποίων δεν έχουν συμμετοχή και λόγο. Η στοχαστική, η αιρετική, η διεκδικητική μεταναστευτική/πολυπολιτισμική σκέψη και δράση έχει περάσει στο περιθώριο. Όλα αυτά τα δεδομένα, μαζί με την εξατομίκευση, την ιδιώτευση και τον κατακερματισμό της κοινωνίας, αν δεν αντιμετωπιστούν έστω και τώρα, την ύστατη ώρα, έστω και μερικώς, διασφαλίζουν την εξαφάνιση της πολιτισμικής ετερότητας στην Αυστραλία, διασφαλίζουν την αφομοίωση και όχι την ενσωμάτωση των κοινοτήτων μας, των παροικιών μας.